

BENUSSI, Andrea, revolucionar i politički radnik (Vodnjan, 20. I 1894 — Rijeka, 19. II 1980). Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Od 1910. do 1914. radio je kao građevinski radnik u Puli. Tu se uključio u radnički pokret i aktivno djelovao u sindikalnoj organizaciji. Član Socijal-demokratske stranke postaje 1913, a već je 1914. zatvoren zbog revolucionarne aktivnosti. Iste godine je mobiliziran u austro-ugarsku vojsku, a 1916. zarobljen na ruskom frontu. Potkraj 1917. sa zarobljenicima Talijanima prebačen je u Torino. U Vodnjan se vraća 1919. i uključuje se u radnički pokret. Član KP Italije postaje 1921, a zatim i član Oblasnog komiteta KP Italije u Trstu sa zaduženjem za rad u južnoj Istri. Pred opasnošću od hapšenja 1926. uspijeva pobjeći u Jugoslaviju i dolazi u Zagreb, gdje se zapošljava u ljevaonici »Sila«. Tu se povezuje s članovima KPJ, postaje član i stupa u kontakt s Josipom Brozom Titom koji tada djeluje u istoj partijskoj organizaciji. Zagrebačka policija brzo ga je uočila i zatvorila, ali Partija mu je organizirala bijeg i prebacivanje u Francusku (1928). Tu se povezuje s KP Francuske, aktivno radi na pružanju pomoći borcima republikanske Španjolske, a nakon okupacije Francuske 1940. aktivan je u francuskom pokretu otpora. God. 1946. vraća se u Jugoslaviju i do umirovljenja 1962. obavljao je brojne odgovorne društveno-političke i privredne funkcije. Bio je član CK KPH i član Savjeta SR Hrvatske te predsjednik Talijanske unije za Istru i Rijeku. Svoja sjećanja na revolucionarne dane objavio je u zbornicima *Četrdeset godina*, 1 (Beograd 1960) i *Radnički pokret Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i Istre 1919–1941* (Rijeka 1970). Dobitnik je Ordena bratstva i jedinstva prvoga reda, Ordena zasluga za narod prvoga reda, Ordena Republike sa zlatnim vijencem, brojnih priznanja te Nagrade za životno djelo.

DJELA: *Uspomene jednog borca*. Rijeka 1954. — *La mia vita per un' idea*. Rijeka 1973.

LIT.: *Franjo Debeuc: Istarska emigracija u Jugoslaviji između dva svjetska rata*. Pazinski memorijal, 1971, 2, str. 173. — (Andrea Benussi.) *Vjesnik*, 39(1978) 13. II. — (Nekrolog). *Ibid.*, 41(1980) 21. II, str. 16.

An. G.